కవితా కౌముది

చిత్రాలు: రఘునాథ్ దెందుకూరి

ఆశాజీవనం

-మోహన్ చైతన్య
బోస్టన్

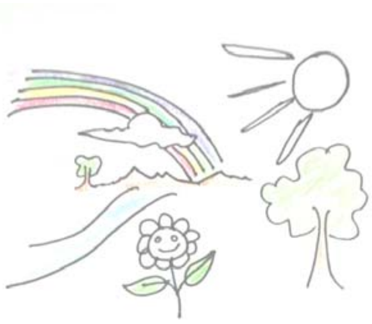

కురిసే
ప్రతివాన చినుకూ
ఓ ఆణిముత్యం కాదు!
వెలిగే
ప్రతి కాంతి కణం
ఓ మృణ్మయ దీపం కాదు!
విలపించకు నేస్తం,
ఆకాశం అరుదుగా ఏడ్చే కన్నీటితో
సూర్యుడు వేసేది
ఒక్క హరివిల్లయినా,
కోటి గుండెల్ని స్పందిస్తుంది!

అడుగు

- బాషా
దక్షిణ కొరియా

అడగవయ్య అడుగు, నీ ముందు తరాన్నడుగు,
మీ పెద్దలు మీకిచ్చిన అందమైన ప్రకృతిని,
మరి మాకు చేర్చలేదేమని దీనంగా అడుగు.

అడగవయ్య అడుగు, ఆ భూస్వామిని అడుగు,
నారుపోసి, నీరుపెట్టి, నేను పెంచే పంటను,
నాకు దక్కనివ్వవేమంటూ ధైర్యంగా అడుగు.

అడగవయ్య అడుగు, నీ యజమానిని అడుగు,
రెక్కలు ముక్కలు చేసినా, నీ సొమ్ము పెరుగుటే కానీ,
నా డొక్క నిండదేమంటూ లౌక్యంగా అడుగు.

అడగవయ్య అడుగు, ఆ మాష్టారిని అడుగు,
చదువుకుందామని వస్తే, చదువు కొనుక్కోమని,
సరస్వతిని లక్ష్మికి దాసోహం చేసావేమని పదేపదే అడుగు.

అడగవయ్య అడుగు, మన సినీ జనాన్నడుగు.
బూతు, ఫైటు, హింస తప్ప, చిత్రంలో చూపేందుకు అల్లిబిల్లి కథలు,
అందమైన కథలు, ఆలోచన తెచ్చే కథలే లేవా అని, అభిమానంగానే అడుగు.

అడగవయ్య అడుగు, నీ అంతరాత్మ నడుగు.
చెప్పేటి మాటలకి, చేసేటి పనులకి
ఎన్ని మైళ్ళ దూరమని ఎగతాళి చేసి అడుగు

అడుగు, అడుగు అడుగు, అందరినీ అడుగు.
అడగందే అమ్మైనా బువ్వైనా పెట్టదు, అందుకనే అడుగు,
అడిగి, అడిగి సమాజాన్ని కొంచమైనా కదుగు.

పల్లె తల్లి గుండెకోత

- చొక్కాకుల వెంకట ప్రసాద్
కెనడా

పట్నపు బాబులు గొట్టపు పేంటు బాబులు
సూటు బూటులతో తళతళా మెరిసే కార్లలో వచ్చారు
సెంటు కింతని నన్ను వెలకట్టి కొన్నారు
ప్లాట్లు వేయాలని, సిమెంటు పోసి కాంక్రీటు వనాలు కట్టాలని

గుబురు గుబురు ముంత మామిడి తోపు
పచ్చ పచ్చని నిమ్మ నారింజ తోట
బుల్డోజర్ల బడి నేలకొరిగాయి
కీకిలం రాచిలుక పక్షుల కిలకిలలు
ఏ అడవికో వలసెల్లిపోయాయి

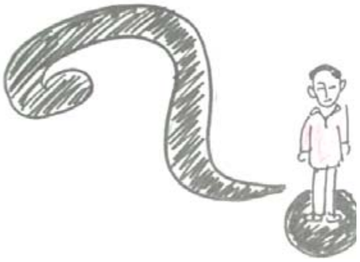

టిప్పర్లు, లారీలు రణగొణధ్వనుల నడుమ
పుడమి తల్లి కునుకు చెదిరింది
ఫోనులు, సెల్లులు ఊళ్ళ మధ్య దూరాన్ని తగ్గించి
మనుష్యుల నడుమ దూరాన్ని పెంచాయి
ఐపాడ్లు, టీవీలు కుటుంబాల్ని పట్టి
తమ తమ లోకాల బందీల్ని చేసాయి

ఓరన్న, ఓలక్క, ఓలమ్మ
అన్న ఆప్యాయమైన పిలుపుల్ని
టీవీల గోలలో, ధనలక్ష్మి దేవులాటలో మాయమైపోయాయి
నిండు పున్నమి రాత్రులలో రాములోరి గుడికాడ
కాలుగుంటాట, చెడుగుడు పోటీలు

అర్ధరాత్రి సినిమాల చేతిలో చిత్తుగా ఓడాయి
అన్నదమ్ముల మధ్య అక్కచెల్లెళ్ళ నడుమ
ఇన్ని రణగొణధ్వనుల మధ్యనా
ఏదో తెలీని నిశ్శబ్దం రాజ్యమేలింది

రాజులెప్పుడో ఇచ్చిన రాములోరి మాన్యం
పర్వతంలాంటి కాంట్రాక్టరు ఇనుపకాళ్ళ వత్తిళ్ళకు
కరిగి మాయమైపోయింది
నైవేద్యం దిక్కులేని రాములోరిని చూడలేక
పూజారి పిల్ల పాపలతో సహా
పట్నానికి పయనమైపోయాడు

పట్టు పరికిణీలు, ఖద్దరు పంచెలు
జీను ఫ్యాంటులకు దారిచ్చి తొలిగాయి
పెసరట్లు, ఇడ్లీల పదిలమౌ స్థానాల్ని
పిజ్జాలు, బర్గర్లు ఆక్రమించేసాయి

మారుతున్న కాలానికి సాక్షిగా
మౌనంగా నిలించిది
గోస్తనీ నది ఒడ్డున ఉన్న
కొండ మీది పద్మనాభుని గుడి

తోడు-జాడ

- వింజమూరి రాగసుధ
యు.కె.

వాన కురిసి వెలసి ప్రకృతి నిర్మలంగా ఉన్న వేళ అది
తనలో దాగి ఉన్న బాధని కరిగించి కన్నీరుగా మార్చి
వసుధ ఒడిలో వదిలి భారం దింపుకుంటూ సొమ్మసిల్లిన అంబరాన్ని
పైరగాలులతో పుడమి ఓదారుస్తున్న వేళ అది

ఆకు మీద ఓ నీటి ముత్యం వయ్యారంగా నిలకడ లేకుండా
కొంచెం కొంచెంగా జారుతూ కొసకి చేరి
ఈ నా ప్రయాణం నిను చేరటానికే సుమా అన్నట్టు
ఆకునుండి విడవడి క్రింద కోనేరులో పడ్డప్పుడు
చిన్న చిన్న జలచరాలు కలవరంగా కదిలినప్పుడు
నిశ్చలంగా ఉన్న నీటిపై
ఒకటి ఒకటి ఒక్కటిగా తరంగాలు
ఉలికిపాటుతో చెలరేగిన వేళ అది
స్తబ్దంగా ఉన్న నా మదిని నీ స్నేహ బాంధవ్యంతో
అల్లకల్లోలం చేసిన వేళ అది
ఆరాటపడుతూ ఒంటరిగా నే సాగుతున్నప్పుడు
తోడై నీవు దొరికినవేళ అది

నానీలు

- జి.స.నా.రా
హైదరాబాదు

పాతసినిమా
చూస్తున్నారా!
ఇంక మరి
పరమాన్నం ఎందుకు?

ఆసరా కన్పిస్తే
అల్లుకుంటుంది!
ఆగ్రహం వినిపిస్తే
ఝుల్లు మంటుంది:

రాజకీయ బెల్లం చుట్టూ
రాకాసి చీమలు!
కదిలిస్తే
చంపేస్తారు!

చీమ వెనుక చీమ
అది క్రమ శిక్షణ!
మనమో...?
ఎవరికివారే!

అమ్మ ఒడి,
దేవుని గుడి,
పచ్చని నారుమడి,
ప్రశాంత నిలయాలే!

అతని జీవితం
క్షీరసాగరమథనం!
జరిగింది
హాలాహలే!

ఒకరిపై ఒకరు
బురద చల్లుకుంటే!
వెలుగు చూసేది...
కుంభకోణాలే!

నేతలంతా
గొప్పింటి బిడ్డలే
చేతలు మాత్రం..
పెడసరి బుద్ధులే!

రసరేఖలు

- బచ్చోటి శ్రీధర్

తెరలు తెరలును పొరలును పొరలు గాగ
ఆవరించెను మేఘములాకసమున
వర్షధారలు దిగి వచ్చి బయలు నింపి
చెట్టుచేమల పులకింపజేసి వెడలె

చివురుటాకుల అంచుల చెలులకెల్ల
వీడుకోలును చెప్పి తా వెడలె వాన
తోడు విడవలేని వర్షబిందువులు కొన్ని
ఆకు చివరలు బట్టి వ్రేలాడుచుండె

వర్షమెల్లను వెలిసెడి వరకు వేచి
తడిసి ఇంకిన నేలపై యడుగులిడుచు
నడచి వత్తువు నా ఇంటి నడవకనుచు
వీధి దగ్గరనే నిలిచి వేచియుంటి

ఎంతసేపైన గాని నీ విటకురావు
ఎదురు తెన్నులు చూసి నా ఎడద కృంగి
బాధ చెందుచునింటి లోపలికి రాగ
ఎదురుగా నిల్చినావు నా ఇంటిలోనె

ఎదురు చూసిన యానంద మింత వడిగ
గుండెలోజొచ్చి యొడలెల్ల నిండిపోవ
రెక్క విప్పిన ముదము భరింపలేక
వెడలిపోతి బయటకు నిర్విణ్ణుడగుచు